

בקרתי בשגרירות מצרית

נמצאת בקור עליה. במאבק הספרותי שבין הדורות נחלו הסופרים הצעירים יותר ניצחון מוחלט, כמו בארצות אירופה. "ובכל, אנו בעלי תרבות אירופית ולא מצרית, מזרחית או אפריקאית. קיימת תנועה מודרנית, שמבקרת את הצורה על התוכן".

כדשים ותרבות

רידי אדין יצא לרגע מהחדר ואני ערכתי סקירה קצרה של משרד-חינוך ערבי. על המדף ניבטו שלוש שורות ספרים. הראשונה כללה את מבחר הספרות הבלשית האנגלית, החל באגתה כריסטי וכלה בסר מורגום אנגלי. המדף השני כלל ספרים יותר קלים ופחות אמצרי-מחשבה כזול לפי התניסור וספרי בדיחות מצויירות. בחלק התחתון של הכוננית היו כמה חוב

לעלות על אניה מצרית, להיפגש עם דיפלומט מצרי, לבקר בשגרירות מצרית — זהו הספרות החדש שפגשתי לאחרונה בין צעירים ישראלים המשייטים בעולם. השבוע הגיע לידי "העולם הזה" ר"ח על מיבצע נוסף מסוג זה. בעלת התיאור הבא הוא סטודנטית ישראלית בלונדון, בת 18.

מספר 75 שברחוב אודלי בלונדון הוא בית הצירות המצרית. שום שלט אינו מידע על חושבי הבנין, ורק בספר הטלפונים אפשר למצוא את השייכות של הבנין לעם המצרי. את הדלת פתח לי ערבי צעיר, שחום עור ושיער, ובאנגלית רצוצה שאל לרצוני. החדר שנכנסתי אליו היה אולם גדול, מרוסד בשטיח פרחוני. ליד הקיר מימין ניצב שולחן-כתיבה מרוסד ניירות, כשנערה אנג' ליה מדפדת בהם. לוח-מדעות עטור מודעות ערביות ובאנגלית היה הרהיט השני בחדר.

אפשר לראות את הנספח התרבותי? שאלתי, במבטא אנגלי ככל האפשר, כשאני מעלה על דעתי את אחד הענפים הצודיים של הצירות, הפחות מעוררים חשד. בבנין הצדדי של הצירות, בבית מספר 4.

אפשר לראות את הנספח התרבותי? שאלתי, במבטא אנגלי ככל האפשר, כשאני מעלה על דעתי את אחד הענפים הצודיים של הצירות, הפחות מעוררים חשד. בבנין הצדדי של הצירות, בבית מספר 4.

למענה, קומה שלישית

סרתי את העגילים הישראליים, את שוער-היד בעל האותיות העבריות במקום מספרים. השארתי את כל הניירות ו- התעודות וסימני הזהות הישראליים במשרד סמוך. קניתי פנקס רשימות חדש ומלאתי בו כמה דפים בכתב אנגלי צפוף וניגשתי לראיין את הנספח התרבותי. הבנין בו משוכנת הנספחות המצרית לענייני תרבות הוא אחד מהשניים באותו רחוב. לצלולי פתחה את הדלת אשה בגיל העמידה, חייכתי, אמרתי: "בוקר טוב", ובנימוס אנג' לי מופתי ביקשתי רשות כניסה. "למעלה, קומה שלישית, כדלת ממול!" הבנין היה ספוג ריח ערבי במקצת, תמונת נוף ונערות מצריות מקשטות כמה מה חדרים דרכם עברתי. הגעתי ל"מעלה". ונכנסתי לחדר ממול. ליד שולחן-כתיבה ישב אדם כבן 50, מרכיב משקפיים ולבוש חליפה אפור, ומולו בחור צעיר יותר, בהעצור. "הנספח התרבותי, בבקשה!" "בבקשה לשבת!" אמרו שניהם באנגלית. ישבתי שניהם סקרו אותי בסבלנות וחיכו להסבר שלי לסיבת הופעתי.

אני בת מזל

יפורי היה מוכן למפרע — שמי איבון פסינה, לילדת איטליה. "את מדברת איטלקית?" "לא, אמי אנגליה ועברנו לאנגליה בעודי תינוקת". "אהה", בהבנה מלאה. "אני כותבת מאמרים לעתון קולג' אמריקאי יילוספרינגט קולג' מניו-יורק, (ויזוע ש- קיים עתון כזה, כי נתבקשתי לכתוב כמה מאמרים עבורו מישוראל).

"כיצד הגעת לכתוב לעתון אמריקאי?" "דרך חברי שהייתה כאן, זה עתון גדול בין עתוני הנוער בארצות-הברית, ואני הכי תבת הלונדונית".

לאחר שהסתבר כי סיפורי השביע את יצר הסקרנות או החובה של שני האנשים, שאלו אותי למבוקשי הצירות המצרית. וככן, כאן היה קשה להסביר כיצד נערה אנגליה, לילדת איטליה, החלה להתעניין לפתע בתרבות מצרים העתיקה. "העתון האמריקאי עורך למפעם סקר רות כלליות הקשורות לחומר הלימודי, הפעם הנושא הוא תרבות המזרח-התיכון. את ארצות המזרח התיכון חילקנו בין אנשי הצרות, ואני בתחייבתי לכתוב על מצרים. הייתי רוצה לקבל חומר, תשובות על כמה שאלות וכיו". "את ברתי-מזל", נענית, והוצגתי בפני הבחור הצעיר יותר.

המרחמה בפלסטין אינה מפריעה

וא הציג עצמו בשם סלאם אדין, משרור וסופר מצרי מהשכבה הצעירה ובין הידועים בהם. כרגע עובד הוא כממכיר

לעבר חבריו התוקפניים, הפנה בתנועה מירה את לוע המרגמה במאה ושמונים מעלות. ליד המרגמה, על שולחן עץ, ניצבו כלי נשק שונים, החל באקדוח, תתימקלע עווי, מקלע כבד ומרגמה וכלה במסוס-סילון, בתורום צעירים, לבושי סרבליים כחולים, הסתובבו בין כליה-הנשק בהתרגשות רבה.

הכל התחיל בנרומאות. האחד שלא התרגש היה אהרון אמיר (33), מדרך מקצועי הלחמה וריתון בבית-הסטר מסט 9'11 בשנות שירותו בבריגאדה ובעז"ל-ראה כלי-נשק רבים ומשוכללים מאלה. אמר הציר: "לא רציתי להתחרות בתע-שייה הצבאית; פשוט, שכבאו התלמידים לשיעורי הלחמה וצירופי כלים, נתתי להם גרוטאות ואמרתי: בנו כלי-נשק. לאחר השעור התפלאתי באינו מידה מסוגלים נערים בני 14-16 בנות ליה-נשק המת-אימים במבניהם למציאות. החלטנו לתרום נשק זה ל קר המגן". לא בכל המקרים התאימו הכלים החרום לאבטיסיהם, כבאותו מקרה בו הצלחתי התלמיד את הצובת-המקלע ליד שמורת-ההוק, או אותו גאון שהכין למרגמתו פגז שעלה בגודלו על לוע המרגמה. סיכם את המצב אחד התלמידים: "כדאי להזמין את קציני-החימוש של צה"ל, שיראה את הנשק ויכניס אותו לתקן".

חקירות אל הדוד באמריקה

בבאר המסואר של מלון דן ישבו שלושה גברים ושוחחו. בנימין בינשטוק, תייר מניו-יורק, מסר דרישת-שלום לבבית לאברהם שטייל, צלם המסורה, בבר צעיר-פנים וכ-סוף-שיער, מזרז הנו-יו-קאקאי, ארגולד פלאקס. האדם השלישי היה סוכן נסיעות תל-אביבי כבד-גוף, יוסף שטיינברג. בינשטוק עמד לחזור לארצות-הברית, שטיינברג צמד אף הוא לנסוע לשם להסדרת ענייני משרדו. גם שטייל רצה לבלות את חופשתו השנתית עם דודו. דבר אחד היה חסר לו: הצהרה-בישבויה מרודו לשם קבלת הויה. במשך השיחה סוכם שבחוזרו לניו-יורק יקבל בינשטוק את ההצהרה מפלאקס, יעביר אותה לשטיין באמצעות שטיינברג, אשר יסדר לו גם פרטים אחרים לנסיעתו. בינשטוק חזר למולדתו, בעיקבותיו נסע שטיינברג שבחוזרו, כעבור חודש, ארצה, מסר לשטייל המחכה כי בינשטוק מסר לו את ההצהרה, אך הוא שלח אותו דרך הדואר כי היו לו הצהרות אחרות, והוא לא רצה ששקיו המכס בחיפה יחדשו בו שהוא מספ-סר בהצהרות. הוא הציג להכות.

אשה בטלפון. בוקר אחד קיבל שטייל מכתב עבה מניו-יורק לא היתה זאת ההצהרה לה חיכה בקוצר רוח. היה זה מכתב מרודו, בו הוא כתב כי זה עתה טילפנה לו אשה בשם רשה ברגה, הודתה לו על שעזר לה לבוא לאמריקה, ביקשה ממנו לסדר הצהרה גם לבעלה החולה, שעליו לעבור ניתוח רציני. כן ביקש הדוד ששטייל יחקור בדבר. שטייל הטיל את עומס החקירה על איש מנוסה ממנו בחקירות כלכליות. ס. מ. מ. דוד ורדי. שטיינברג הודה במשטרה כי היה תמש באחת הצהרות עבור רשה ברגה, או-לם עמד על כך שבהצהרה לא היה מצויין שמו של שטייל, אלא שהמקום הושאר ריק. ורדי מצא כי יש חומר מספיק כדי להא-שים את שטיינברג בגניבה עליידי סוכן ור-יוף מיסמך, העביר את התיק לחקירה מיקד-מת בבית-משפט השלום התל-אביבי. שטיין כרג עצמו היה סבור אחרת: השבוע, בצא-תו מאולם המשפטים של הושופט התוקר, מכס צירובילסקי, פנה לעחונאים ואמר: "תראה, זה ייגר בלא כלום". ביתניים ביקש להימנע מפירסום העניין.

חשפת כגובים בלילה

הלילה בוואדי ערעה, דרומית מזרחית לברא-רשב, היה קר ואפל. שני השומרים שהופקדו על הכלים הכבדים של טוול בוהה דרוזי צעיר בשם גימיל תמים ועולה מרומ-ניה לא-כילך-ך צעיר, שמואל זייגר, ישבו ושוחחו. הם לא כמעט ולא שוחחו ביניהם כל הלכסיקון שלהם היה מוגבל למלים פשו-רות באידיש, מלוות בתנועות-הסבר: "שלוש" (לישון), "עסן" (לאכול), "פיף" (סוף) (יריות). **לילות בחשיכה**. לפתע אחז גימיל ברובהו, הפליט כעברית: "ערביים!" ואמנם הופיעו שני ערבים, האחד רכוב על סוס, השני על גמל. הם לא נענו לדרישתו של (המסך בעמוד 12)

חוברת-תעמולה מצרית חוץ מזה, תמונה של פארוק

רות חינוך שקיבלתי כמה מהן לאחר מכן. ספרים פרטיים של הנספח על שירה ותרבות אירופיות והרבה ניירות ולכלוך. שעת-הצהרה התקרבה, הוכיחה לידידי אדין את הראיון באשכול ענבים. לאחר שפירכתי להזמנה לגשת גם אני לשם, קר בלתי ערימה של חומר הנוגע לתרבות הערבית ונזכרתי שאקשר. לא השארתי, כמור, כן, כתובת או מספר טלפון.

הזמנה למצריים

כל זאת עשיתי כמה וכמה שגיאות כשקיבלתי את הספר הפילוסופיה של היפיתיה של עבד-אל-ג'אצר אמרתי שקראתי. רק יותר מאוחר התברר לי שעדיין לא הוד-פס לקהל במהדורה אנגלית. לא הייתי די זריזה וכשקיבלתי את החובר-רות הערביות, פתחתין ישר מימין לשאל-כרגילה. הוא בודאי זקף ואת לאינטליגנציה הגבוהה שלי, או להסברתו הטובה הקודמת. אך גם הם שנו. לאחר דיבורים של שעי-תיים על המהפכה המפוארת, התרבות וכו', קיבלתי בטעות כמה חוברות מלפני המהפי-כה. החומר הזה יסיביר לך מהי התרבות המצרית כיום. את הזמן שלפני זה, הן מחקני. פתחתי את החוברת. בדפים הראש-נים התנוססו תמונות צבעוניות גדולות של פארוק. מזלם של האחראים שאיני כותבת לעתונים מצריים. נפרדתי בידידות עמוסת ידיעות, כשהם מסבירים שאם ארצה לבקר במצרים, מוטב ואעשה זאת כעתונאית דרכם — זה יהיה יותר זול. רציתי לומר להם שאפשר לעשות זאת בלי הוצאות בכלל, אך נפרדתי בלחיצת-יד וב"להתראות!".

השני. הבחור השני היה חשדן יותר ושאל שאלות, אך הישרתי הרבה ספקות מלבו בכמה שאלות. כגון: "או, אתה כותב מימין לשמאל, זה מצ-רית?" "לא, ערבית." "מה ההבדל?" "ערבית היא שפה משותפת לכל העמים הערביים." "או אתה יכול להבין מה שכותב סורי?"

דא ערבית לא מצרית

מלפון צלצל, הבחור הרים את הש-ופרת וענה בערבית — "לא! לא, לבד, אבל, היא לא מכינה ערבית". תוכן השיחה היה שיגרת למדי — קביעת ראיון עם אשה בפאב (בית מרוח לונדוני) בשם אשכול ענבים לשעה 12 בצהרים. החלנו לשוחח על התרבות המצרית המת-חדשת כשבך-שיתי מלא התפעלות מעצמו כי משורר. "אני מנסה, ולרוב מצליח, להביע את רג-שות החופש המחוודשים והלאומיות של אחר המהפכה". אדין היה במצרים לפני כמה שבועות וזה עתה חזר. הוא סיפר שאינו מרגיש בתמורות הקטנות בשלטון, אך עובדות די-מהפכה ניכרות בכל שטחי החיים. "היה לי חבר, סיפר, שהיה בשפל המדרגה, למ-רות כשרונותיו ויכולתו, ואילו עתה הוא עלה לדרגת עורך עתון ממשלתי. זהו, עכ-שיו לא הכסף והיתום שולטים!". הסתבר לי שבמצרים יש הרבה מאד משור-רים ושתפוצתם של ספרי שירה וספרות-יפה